

Titel: BREV TIL: Louis Hjelmslev FRA: Henning Spang-Hanssen

Citation: "BREV TIL: Louis Hjelmslev FRA: Henning Spang-Hanssen", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds:
https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_029-shoot-workidacc-1992_0005_029_Spang-Hanssen_0110/facsimile.pdf (tilgået 28. juli 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

ad 29/46, 6. lag.

a. Spang-Hanssen: Teknisk sprogrøgt og anvendt sprogvidenskab.

Uddrag.

Ideologisk sprogrøgt: Purisme; skandinavisme (19. aarh.); demokratisering. Det er farligt at ændre sproget ud fra et saadant motiv uden først at uderkaste alle de synspunkter, der kan gøres gældende for sprogets formaalstjenlighed, en nøjere undersøgelse.

Over for ideologiske synspunkter i teknisk sprogrøgt maa det siges, at det ledende synspunkt for en rationel teknisk sprogrøgt ikke kan være andet end det der anlægges over for værktøj i almindelighed: egnethed i produktionen.

Rationel teknisk sprogrøgt forudsætter en rationel almen sprogrøgt. Denne maa være funktionel. Læren om den bliver anvendt lingvistik.

Da de grænser som et sprog lægger i meningskontinnet i og for sig er vilkaarlige, kan man ogsaa tænke sig den amorfe mening inddelt paa anden maade end overensstemmende med en sproglig form, idet der ligesaa vel kan indlægges et vilkaarligt andet net af grænser. Af særlig interesse for os er her de grænser, som fremkommer ved videnskabelig erkendelse. F. ex. vil man ud fra Ostwalds farvesystem (se f. ex. Kemisk månedsskrift 17 (1936) s. 112) dele det omtalte farvekontinuum i flere dimensioner, nemlig efter farveklang, hvidtindhold og sortindhold; det vil udgøre et vist udsnit af farvesystemets dobbeltkegle og derved opdeles af de grænse-linier, som - iøvrigt arbitrært - er indlagt i dobbeltkeglen.

Nærmere bestemt kan forskellige sprogtrin siges at være trin af samme sprog, naar sprogbygningens udviklingsforløb er kontinuerligt, hvorved fortsaas - stemmende med matematisk brug - at sprogbygningens ændring med tiden er lille i et vilkaarligt lagt, lille tidsinterval.

For det sædvanlige talesprogs vedkommende er indholdet meningsindhold og udtrykket lydudtryk. Skriftsproget er et sprog, hvis indhold ligeledes er meningsindhold, men hvis udtryk er skriftudtryk.

Paa udtryksiden er det især af interesse, om der findes falsk lighed, dvs. udtryk som er (næsten) ens i flere sprog, men som har forskellig binding til indhold; eksempel: fr. physicien, eng. physician.

Tolkelighed: indførsel er tolkeligt, import ikke.